Role of social work in the pandemic situation at Kapra Method village, Yavatmal. Maharashtra

PRESENTED BY-
GAJANAN MOTILAL RATHOD
CSRD-ISWR, AHMEDNAGAR

क्षेत्रकार्याची ओळख

कापरा (मेथड) हे गाव भारताच्या महाराष्ट्रराज्यातील यवतमाळ जिल्हा व यवतमाळ तालुक्यात आहे. यवतमाळ जवळून हे गाव १८ किलो मीटर अंतरावर आहे आणि ते उत्तर दिशेला आहे. या गावाची भौगोलिक स्थिती अशी आहेत की, हे गाव एकूण २१८२ हेक्टर जमिनी वरवसलेले आहे गावाला लागून शासकीय आश्रमशाळा ,तळाव ,डोंगरव शेतीमोठ्या प्रमाणावर आहे. वगावामध्ये एकूण तीन वाडे आहे व ४५७ कुटुंब राहतात.

फासेपारधी समाजाचे मुख्य वैशिष्टे :-

शिकार करणे,शेती करणे,मध जमा करणे,मोहाचे फुल जमा करणे इ.

समस्या :-

अंधश्रद्धा,आरोग्याची समस्या,माद्धापानाची समस्या,अस्वच्छता

क्षेत्रकार्यात केलेले कामाची यादी

१) फासेपारधी समुदायाची प्रोफाइल
(सामाजिक, आर्थिक, धार्मिक, सांस्कृतिक, शैक्षणिक, राजकीय, कौटुंबिक व आरोग्य इत्यादी)

२) समुदायातील महिलांशी चर्चा करणे व त्यांची समस्या जाणून घेणे.

३) युवाकासी चर्चा करणे व त्यांच्या रोजगारा बाबत माहिती जाणून घेणे.

४) स्वच्छता अभियान राबविणे व समुदायातील लोकांना सहभागी करून घेणे आणि वृक्षरोपण कार्यक्रम घेणे व टाकाऊ वस्तु पासून टिकाऊ वस्तू तयार करणे.

५) रासायनिक शेती सेंद्रिय शेती व वन शेती या संदर्भात प्रशिक्षण देणे.

६) लहान मुलांचा आरोग्य संदर्भात माहिती देणे व गट तयार करून गट कार्य करणे.

७) एकनिल ब्लड बँक ला भेट देणे व त्याचे कार्य कशाप्रकारे चालतात या संदर्भात जाणून घेणे.

८) लोकमित्र ट्रस्त आणि वुमन डेव्हलपमेंट यांच्यावतीने समुदायातील लोकांना राशन किट वाटप करणे.
(महिला,दिव्यांग,विरुद्ध)(१४० राशन कीट हे १२० कुटुंबियाना वाटप करण्यात आले)

९) आजारा संदर्भात माहिती देणे.
१) हत्तीरोग २) मलेरिया रोग ३) डेंगू रोग

१०) व्यसनाधीनतेवर कार्य करणे.
१) मोबाईल चे व्यसन २) दारूचे व्यसन (महिला, पुरुष व युवक) ३)अंधश्रद्धा

११) स्वयंसहायता बचत गट संदर्भात माहिती देणे.

१२) लसीकरण संदर्भात मार्गदर्शन करणे.
न्यूमोकोकल कॉन्यूगेट व्हॅक्सिंन (p. c. v.) लस लहान मुलांचा संदर्भात

१३) कोरोना लस संदर्भात जनजागृती करणे.

१४) गाव निर्जंतुकीकरण करण्यासाठी ग्रामपंचायतला अहवाल देणे.
(विहीर,रस्ता,शाळा व सार्वजनिक ठिकाण)

१५) कोरोना संदर्भात लोकांच्या मनात भीती काढणे.

समाजकार्याच्या पद्धती

- व्याक्तीसाहा कार्य
- गटकार्य
- समुदाय संघटन
- सामाजीक संशोधन

क्षेत्रकार्य दरम्यान निरीक्षण,शिक्षण व माझे चिंतन

- निरीक्षण :-
- समुदातील लोकांची अवस्था फार दयनीय आहे.
- ज्या समुदायात समुदायातील लोक राहतात त्या समुदायातील लोकांची अस्वच्छतेचे प्रमाण फार मोठे आहेत.
- महिलांना कुटुंबांमध्ये दुय्यम स्थान आहे आणि त्यांची परिस्थिती फार वाईट आहे.
- समुदायातील मुलांची व्यवस्था योग्य पद्धतीने नाही आणि त्यांच्याकडे घालण्यात योग्य कपडे सुद्धा नाही.
- वृद्ध व्यक्तींचे व्यवस्थापन योग्य पद्धतीने नाही आणि त्यांची देखभाल देखील योग्य पद्धतीने केली जात नाही.
- शिक्षणाचा अभाव मोठ्या प्रमाणात समुदायातील लोकांमध्ये दिसून येतो.
- पिण्याच्या पाण्याची व्यवस्था योग्य पद्धतीने नाही.

क्षेत्रकार्य दरम्यान शिकण्यास काय मिळाले.

- कार्यालयीन काम करण्यास मिळाले व शिकण्यास मिळाले.
- संस्थेला कशाप्रकारे पत्र पाठवावा हे शिकण्यास मिळाले.
- नेतृत्व करण्याचे कौशल्य शिकण्यास मिळाले.
- समुदाय संघटन कशा पद्धतीने करावा हे शिकण्यास मिळते.
- समुपदेशन
- लोकांची समस्या काय आहे आणि त्यातून त्यांचा तोडगा कशा पद्धतीने काढावा या गोष्टी शिकण्यास मिळाले.

क्षेत्रकार्य दरम्यान आलेले आव्हाने

- सुरुवातीला लोकांचा प्रतिसाद मिळत नव्हता.
- शिक्षणाचा अभाव असल्यामुळे त्यांना सांगितलेली माहिती समजण्यात समस्या निर्माण होत होती.
- कोरोना महामारी च्या या काळामध्ये कोणतीही गोष्ट करण्यास व ऐकण्यास नकार देत होते.

समाजकार्य कत्याची भूमिका

समुदायातील लोक अजूनही पारंपारिक पद्धतीने आपले व्यवसाय करत आहे.जसे की शिकार करणे मधगोडा करणे, आणि अशा अनेक प्रकारच्या गोष्टी या समुदायात दिसून येते जसे की भिक्षा ऋत्ती अजूनही समुदायातील महिला जवळच्या समुदात जाऊन दीक्षा मागताना दिसतात.

समुदात अजूनही अंधश्रद्धेला बळी पडताना दिसून येतात जसे की बोकड कापणे, देवीला जनावरे अर्पण करणे अशाप्रकारे अंधश्रद्धा त्यांच्या दिसून येतोय.

लोकांची व पोलिसांची पारधी समाजासाठी असलेली धारणा :

जर जवळपास कुठेही चोरी झाली असेल तर सर्वात आधी या समाजातील लोकांना पकडून त्यांची चौकशी केली जाते व त्यांना मारहाण केली जाते अजूनही या गोष्टी सर्व चालू आहे.

त्यामुळे एक समाज कार्यकर्ता म्हणून येथे कार्य करण्यास फार महत्त्वाचे आहे सोबत या समाजामध्ये शिक्षणाचा अभाव असल्याने तिथेच शिक्षणाचा प्रसार करणे फार महत्त्वाचे आहे. समुदायातील लोकांना या अंधश्रद्धेच्या जाळ्यातून बाहेर काढण्यात एक समाज कार्यकर्ता म्हणून येथे कार्य करण्यास फार महत्त्वाचे आहे

समुदायात केलेले काही ठळक कार्य छायाचित्रासहित

एकनिल ब्लड बँक
7774070700
2021.07.02 20:42

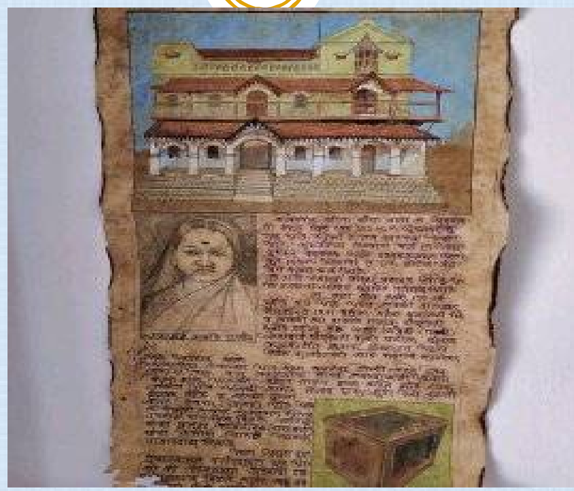

2021/7/16 07:56

तुमच्या बालकाचे न्यूमोकोकल न्यूमोनिया आणि मेनिनजायटिसपासून संरक्षण करा.
न्यूमोकोकल न्यूमोनिया आणि मेनिनजायटिसपासून संरक्षण करण्यासाठी
आता सार्वत्रिक लसीकरण कार्यक्रमांतर्गत (यूआयपी) न्यूमोकोकल कॉंज्युगेट व्हॅक्सिन
म्हणजेच पीसीव्ही लस विनामूल्य उपलब्ध आहे.
विनामूल्य
१ली मात्रा
१.५ महिने
२री मात्रा
३.५ महिने
बूस्टर
९ महिने
संपूर्ण लसीकरणामुळे तुमच्या बालकाचे प्राणघातक आजारांपासून संरक्षण होते.
क्षय
पोलिओ
हिपेटायटिस बी
घटसर्प
डांग्या खोकला
धनुर्वात
हिब-मेनिनजायटिस आणि न्यूमोनिया
गोवर आणि रुबेला
जॅपनीज एनसेफेलायटीस (जे.ई.)
रोटाव्हायरस (अतिसार)
अधिक माहितीकरीता तुमच्या नजिकच्या सरकारी आरोग्य केंद्राशी/अंगणवाडी केंद्राशी संपर्क साधा.

THANK
YOU